

No. 4

2 Mart 1967

Yeni Konya (Konya)

## Olayların içinden Mustafa Ataman

### Neden alafranga?

Milletlerin, benliklerini muhafaza etmekte titizlik göstermesi, ne gericiliktir, ne medeniyet düşmanlığıdır. Olsa olsa, takdire lâyık asâlet nişanesidir. Mazinin ve temelin inkâr edilmemesi, varlığın devamı ile ilgili bir keyfiyet ve harekettir. Benlikten uzaklaşmalar, milletleri taklide sevkeder ve alıştırır. Taklitçilik ise, zamanla itiyat haline gelince birgün, her şeyi inkâr ettirecek adar fertler arasına dal-budak ve kök salar. Mubalâğaya kapılmış değilim. Ötedenberi bu fikirdeyim. Bugüne kadar aynı kanaati muhafaz ettim. Bundan sonra da vezgeçecek değilim.

Bazı kimselerde bir nevi batı müziği merakı görülmekte, bu merak bazı çevreler tarafından salgın haline getirilmek için gayret sarfolunmaktadır. Nitekim bir taraftan TRT, diğer taraftan okullar bu hususta sanki elbirliği etmişcesine durmadan çaba harcamaktadırlar. Radyolarda Türk müziğinin ihmal, Batı müziğine gösterilen fazla alâka ve iltifat bu cümledendir. Okullarda çocuklara Mandolin öğretilmesi, Alaturkayı soysuzlaştırarak bir takım türkü ve şarkıların berbat bir hale sokulması aynı gayenin örneği ve mahsulüdür. Haftanın muayyen günlerinde orta dereceli okul öğrencilerinden bir kısmının ellerinde Mandolin ile gidip geldiklerini görmiyen pek azdır. Güzelim türkü ve şarkılarımızı, asıl bestelerini bırakarak, Batı müziği âhengine sokulmuş, acıip şekle getirilmiş, cırtlak ve çatlak seslerle radyolardan işitmiyor muyuz?

Vaktiyle bir musikişinas tarafından yapılmış olan besteyi bozmaya başkalarının hakkı var mıdır?

İstanbulda Liseler arası hafif batı müziği yarışması yapılmış. Gazetelerde klişelerini görmüşsünüzdür. Öğrencilerden kimisinin elinde mandolin, kimi sinde gitar var. (Pozları da bir tuhaf!) Neden cura, saz, bağlama değil? Talebelerden arzu edenlere bir müzik aleti çalması öğretilcekse; istidatlı olanların müziğe karşı hevesleri artırılacaksa; kendi malımız, kendi eserlerimiz ne güne duruyor? Eğer onlar beğenilmiyorsa (ki, buna imkân yoktur. Bunu iddia etmek, yetişemediği ciğere kedinin (pis) demesine benzer!) daha güzellerini meydana getirmeye çalışmalıdır. Herşeyde olduğu gibi; zevklerde, edebiyat ve müzikte de elbette yenilik ve değişiklikler olacaktır, olması zaruridir. Ancak, bu yenilik, ecdadın bıraktığı şaheserleri terkederek yerlerine başka milletlerinkini getirmek değildir. Bu şekil hareketler aşağılık duygularının pek basit, acı ve iğrenç tezahürleri sayılır.

Batı müziğinin hayranları ve müdafilerine sormak gerek: Dünyanın en eski milletlerinden olan Türklere ait müzik parçalarının, hiç bir Batı radyo şunda yer aldığını, okullarında ders diye okutulduğunu, öğrencilerine cura, saz, kaval çaldırdıklarını, türkü ve şarkıları okutup söylediklerini gördünüz, duydunuz veya bir yerde okudunuz mu? Neden onlar bizimkilere karşı hiç alâka göstermez, iibar etmez, dönüp bakmazken, sizler Batı müziğine bu derecane ehemmiyet affedersiniz? Bu çeşit düşünce, hareket ve tatbikat, düpe düz aşağılık duygusunun zihinlerde yer etmiş olması mıdır? Yoksa maziyi körü körüne ihmal, kıymetleri inkâr budalalığı ve bunun da bir nevi marifet ve meziyet sanılması mı?

Köklü bir milletin, müzikte şaheserler meydana getirmiş ecdadın yadigârlarını beğenmemek, o milletin fertleri tarafından sanat için işlenmiş pek büyük ve telâfisi imkânsız bir cinayettir. Bu cinayetin önüne geçmek lâzım. O da, benliğine sahip, milliyetperver insanların gayretiyle kabildir. Bu konuda ise, ilk ve en mühim vazife, Milli Eğitim ve Turizm Bakanlıklarına düşer. Fakat o vazifeyi yerine getirecek insanlar nerede?. İşte onları bulmak gerek.